

article-44035 (дата звернення: 05.02.2023).

Гринчук, І., Горбач, О. (2013). Фортепіанна мініатюра українських композиторів (друга половина XX – початок XXI століть): навчально-методичний посібник. Тернопіль: Астон. 96 с.

Срьоміна, О., Сердюк, С. (2000). Формування естетичного сприйняття музики (з досвіду роботи). *Мистецтво та освіта*. № 1. С. 39–41.

Афанасєв, Ю., Джура, О. (2009). Професійна підготовка музиканта: уроки Болеслава Яворського: монографія. Київ. 128 с.

Дідич, Г. Художньо-педагогічний аналіз музичних творів як засіб естетичного виховання підлітків: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ. 23 с.

Буцяк, В., Яковенко, Л. (2005). Анотація на музичний твір: методичні рекомендації. Рівне: РДГУ. 42 с.

REFERENCES

Kotliarevska, O. (2001). Analiz muzychnyi [Musical analysis]. *Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy*. URL: <https://esu.com.ua/article-44035> (data zvernennia: 05.02.2023).

Hrynchuk, I., Horbach, O. (2013). Fortepianna

miniatura ukraïnskikh kompozytoriv (druga polovyna XX – pochatok XXI stolit) [Piano miniatures of Ukrainian composers (second half of the 20th – beginning of the 21st centuries)]: navchalno-metodychnyi posibnyk. Ternopil: Aston. 96 s.

Yeromina, O., Serdiuk, S. (2000). Formuvannia estetychnoho spryiniattia muzyky (z dosvidu roboty) [Formation of aesthetic perception of music (from work experience)]. *Mystetstvo ta osvita*. № 1. S. 39–41.

Afanasiev, Yu., Dzhura, O. (2009). Profesiina pidhotovka muzykanta: uroky Boleslava Yavorskoho [Professional training of a musician: lessons of Boleslav Yavorskyi]: monohrafiia. Kyiv. 128 s.

Didych, H. Khudozhno-pedahohichniy analiz muzychnykh tvoriv yak zasib estetychnoho vykhovannia pidlitkiv [Artistic and pedagogical analysis of musical works as a means of aesthetic education of teenagers]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk. Kyiv. 23 s.

Butsiak, V., Yakovenko, L. (2005). Anotatsiia na muzychnyi tvir [Annotation of a musical piece]: metodychni rekomendatsii. Rivne: RDHU. 42 s.

Дата надходження до редакції: 14.02.2023

УДК 378.096:78.031.4(477.8)

DOI: 10.37026/2520-6427-2023-113-97-101

Богдан СТОЛЯРЧУК,

професор, завідувач кафедри

музичного фольклору Інституту мистецтв

Рівненського державного

гуманітарного університету,

заслужений діяч мистецтв України,

м. Рівне, Україна

ORCID: 0000-0002-1718-6652

e-mail: kmfim@ukr.net

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТА ЇЇ РОЛЬ У ВІДРОДЖЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Анотація. У статті представлено матеріали про кафедру музичного фольклору Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету – одну з небагатьох в Україні, що відомі на сьогодні як сучасний, освітній, науковий і навчально-методичний центр традиційної народної музичної культури Західного регіону України.

Обґрунтовано, що в період формування кафедри відбулося чимало змін, пов'язаних із підготовкою фахівців, залучення їх до науково-дослідної та творчої роботи, зокрема за час існування кафедри чимало високопрофесійних фахівців, які працюють нині у багатьох мистецьких та освітніх закладах нашої держави, є керівниками мистецьких колективів, науковцями,

дослідниками української музичної творчості, зарекомендували себе як переможці українських та міжнародних конкурсів і фестивалів народного мистецтва.

Доведено, що кафедра музичного фольклору Рівненського державного гуманітарного університету має давні традиції, виховує виконавців і дослідників традиційної народної музики, кваліфікованих фахівців у галузі національного музичного фольклору, збирачів пісенно-інструментальної традиції українського народу.

Ключові слова: музична культура, конкурси, фестивалі, дослідницька робота, збирачі музичного фольклору, звітні концерти.

Bohdan STOLIARCHUK,
Professor, Head of Department
of Musical Folklore,
Honored Art Worker of Ukraine,
Rivne State Humanitarian University,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-1718-6652
e-mail: kmfim@ukr.net

HISTORY OF THE DEPARTMENT OF MUSIC FOLKLORE AND IT'S ROLE IN THE REVIVAL OF UKRAINIAN CULTURE

Abstract. *The article presents materials about the Department of Musical Folklore of the Institute of Arts of Rivne State Humanitarian University. One of the few in Ukraine, which was formed into a modern, educational, scientific and educational-methodical center of traditional folk musical culture of the western part of Ukraine.*

During the formation of the Department there were many changes and events related to the training of specialists, their involvement in research and creative work. Over the entire period of the Department's activity, more than 700 specialists have been trained. Who work in many art and educational institutions of our country, and have proven themselves as team leaders, winners of international competitions and festivals of folk art, scientists and researchers of the musical creativity of their people.

University teachers of the Department of Musical Folklore have high experience in pedagogical work, educate qualified specialists in the field of national musical folklore, collectors of the song-instrumental tradition of the Ukrainian people. Department is one of the best in Ukraine in training performers and researchers of traditional folk music. Department is working on the complex scientific topic «Ethnomusical culture of Western Ukraine» and the scientific project «Preservation of Realities of Folk Music Heritage of Polissya» approved by the Ministry of Education and Culture of Ukraine is being implemented.

It has been conducted with the participation of university teachers and students in our region, teaching aids, numerous folklore expeditions and folklore collections. Methodical recommendations are published, studio stock recordings are made, broadcasts on radio and television, reported concerts, creative evenings are held.

Key words: *musical culture, competitions, festivals, research work, collectors of musical folklore, reported concerts.*

Постановка проблеми. Народна пісенно-інструментальна творчість набуває нині неабиякого розвитку та поширення, знаходить чималу кількість поціновувачів та шанувальників. Свідчення цьому – наявність фольклорних ансамблів, що функціонують при мистецьких закладах вищої освіти, діяльність окремих виконавців, творчість яких відома не лише в Україні, а й за її межами. Упродовж останніх років чільне місце відведено і науково-пошуковій діяльності викладачів та студентів.

Цікавим прикладом спільної творчої діяльності викладачів та студентів на ниві розвитку народної пісенно-інструментальної творчості є діяльність кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету. Історію створення та роль означеної кафедри у відродженні української культури, її вагомий внесок у розвиток українського етномузикознавства ми спробували окреслити у пропонованій статті.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Діяльність кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету висвітлено у низці вітчизняних та зарубіжних наукових видань, зокрема й періодиці. Так, про діяльність фольклорного ансамблю «Горина» та його концертні тури в Польщі на запрошення Громадського товариства опіки над пам'ятниками церковного мистецтва неодноразово писала рівненська газета «Сім днів». У статті «Зацвіла Горина на підляській землі», опублікованій в українському часописі «Наше слово», котрий видає Українське суспільно-культурне товариство у Польщі (Варшава), висвітлено матеріал про те, як Північне Підляшшя приймало у себе в гостях ансамбль кафедри музичного фольклору, що презентував фольклор українського Полісся, а саме веснянки, весільні та петрівчані пісні й танці тощо.

Використання українського фольклору у вихованні молодого покоління та збереженні давніх традицій нашого народу, його виконання фольклорними колективами досліджували Л. Гапон, Р. Дзвінка, І. Киризюк, М. Підлісна, Ю. Рибак, Б. Столярчук, Р. Цапун, С. Шевчук та ін.

Мета статті – окреслити історію становлення та діяльність кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету, представити результати спільного пошуку студентів та викладачів як гідних продовжувачів та збирачів пісенно-інструментальних традицій українського народу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кафедра музичного фольклору Інституту мистецтв – це самостійний навчально-виховний підрозділ Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ), який було створено на базі кафедри народного хорового співу. Очолив кафедру видатний рівненський митець, музикант та фольклорист Василь Павлюк (Столярчук, Дзвінка, 2020, с. 15).

Завдання викладачів і студентів кафедри, творчий колектив якої за понад 40 років виріс у сучасний освітній, науковий і навчально-методичний центр традиційної народної музичної культури Західного регіону України, де готують високопрофесійних фахівців для сфери української традиційної народної музичної культури, – пошук маловідомих художньо-цінних пісень Поліського краю. Ці пісні студенти-виконавці не лише записують у рідних місцевостях, розшифровують, а й виконують, застосовуючи манеру народного співу та доносячи таким чином до слухача.

Діяльність кафедри музичного фольклору у 80-х рр. ХХ ст. була неабияк на часі, адже на підприємствах, в будинках культури та клубах діяли народні хори, а професійних керівників не вистачало, відповідно потрібно було виховувати висококваліфікованих фахівців цієї галузі. Першими викладачами молоді на той час кафедри були Феодосій Васечко, Ярослав Кульчинський, Василь Собоєць, Володимир Гусарук, Людмила Бешенцева, Олександр Безсалов, пізніше до них приєдналися Світлана Китова та Микола Фенглер, які готували виконавців і дослідників народної музики. Під керівництвом Василя Павлюка на громадських засадах вони вели заняття з фольклорного ансамблю, організовували експедиції у поліські села, де разом зі студентами збирали пісенно-музичний матеріал. Аналізуючи зібране, проводили науково-теоретичні конференції та конкурси на кращу народну мелодію, зокрема у цій діяльності чималих успіхів досягли студенти Наталія Козяр, Ярослав Хміляр, Андрій Чичелюк, Любов Харитонюк.

За підтримки завідувача відділу етнографії Обласного центру народної творчості Степана Шевчука, голови асоціації композиторів області Михайла Лисенка-Дністровського та Василя Павлюка було вирішено розпочати ґрунтовний збір фольклорного матеріалу у північних районах Рівненщини. У зв'язку з цим до роботи на кафедрі запросили знавця народної пісні, керівника народного хору міського будинку культури Івана Корсюка, щиро залюбленого в народну пісню. Митець неодноразово наголошував, що «виконавська діяльність сучасних народних хорів, зокрема й фольклорних ансамблів, повинна ґрунтуватися на поєднанні народних пісенних традицій і сучасних досягнень у пісенно-хоровому мистецтві. У побудові концертних програм перевагу варто надавати стилізованому фольклору. Поряд зі стилізованим фольклором у концертних програмах (і виступах) повинен бути присутній так званий автентичний фольклор, натуральне фольклорне виконавство» (Столярчук, 2022, с. 10).

Згодом із легкої руки Василя Павлюка «народився» перший на Рівненщині студентський молодіжний фольклорний ансамбль із промовистою назвою – «Горина» – своєрідна творча лабораторія, учасники якої активно концертували. Першими творами, які виконав молодий колектив, була пісня «У неділю рано...» та веснянка «Ой, уже весна», почута та записана в селі Заслав'я Рокитнівського району Рівненської області й оброблена В. Павлюком. Учасники «Горини» долучилися також і до республіканських конкурсів, зокрема «Золоті ключі» та «Сонячні кларнети» (Столярчук, 2019).

На кафедрі музичного фольклору, паралельно із фольклорним ансамблем «Горина», під керівництвом тодішнього завідувача кафедри Богдана Дерев'янка діяв ще й студентський народний хор, який у 1982 р. був учасником звіту творчих колективів Рівненщини в Палаці мистецтв «Україна», виступ цього колективу високо оцінив відомий хормейстер Анатолій Авдієвський.

Варто зауважити, що працівники кафедри – це не втомні ентузіасти та палкі шанувальники народної пісні. Так, у 1986 році випускниця кафедри Раїса Цапун разом зі своїми студентами організувала фольклорну експедицію селами Сарненського району Рівненської області. Зібрані ними матеріали згодом були представлені в репертуарі новоствореного гурту «Джерело» під керівництвом Раїси Цапун та Івана Синельникова. Зокрема у селі Люхча було записано весільний обряд «розплітання коси». Крім того, у цьому селі учасники експедиції познайомилися із народним аматорським фольклорно-етнографічним гуртом «Троян» – одним із найстаріших фольклорних колективів Рівненської області, який вразив усіх виконанням не лише старовинних пісень, а й самобутніх танців «Печене поросся», «Дрібна полька», «Тягучий вальс» та ін. (Цапун, 2003, с. 76–81).

У цей період на кафедрі починають працювати викладачі-дослідники: Надія Супрун, Богдан Яремко, Богдан Яськів, Микола Орчинський. Вони брали активну участь у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях у Польщі (Н. Супрун, Б. Яремко), Чехії (В. Логвін), Австрії (Б. Яремко).

Покращується і матеріальна база кафедри, зокрема тут було облаштовано лінгвістичний кабінет, закуплено нову техніку, що значно покращило обробку зібраних в експедиціях матеріалів. Доробок студентів і викладачів увійшов до збірника «Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія». Згадуваний нами вище фольклорний гурт «Джерело» здобув перемогу на студентському літературно-фольклорному святі «Лесина пісня» у м. Луцьку. Зі свого боку гурт «Горина» налагоджує творчі контакти з українською діаспорою Польщі. Цьому сприяє уродженець села Дермань Здолбунівського району Богдан Мартинюк, який очолював Товариство охорони пам'яток церковної культури в Польщі. Василь Павлюк, працюючи інструктором фольклорних колективів, активно проводив профорієнтаційну роботу на Підляшші, залучаючи на кафедру талановитих польських студентів, які після закінчення навчання в Україні створили на батьківщині свої колективи. Так, Єлизавета (Еля) Рижик у м. Більську в Східній Польщі започаткувала діяльність українського ансамблю пісні й танцю «Ранок», який є провідним колективом Союзу українців на Підляшші та учасником різноманітних конкурсів і фестивалів як у себе на батьківщині, так і за кордоном. Історія цього колективу бере свій початок із польської школи № 34 імені Адама Міцкевича, де було запроваджено вивчення української мови під керівництвом вчительки Єлизавети Томчук (Рижик), яка пізніше і створила дів'ячий гурт, який дебютував на фестивалі української культури «Підляська осінь» (1996 р.). Знаково, що цей колектив побував із концертами в багатьох містах

Україні, як-от Київ, Львів, Рівне, Луцьк, Коломия. Ірена Шеретуґа (Вишенько), ще одна випускниця кафедри музичного фольклору, організувала фольклорний ансамбль «Гілочка» у м. Черемха (Польща), який також є учасником різноманітних конкурсів і фестивалів (Столярчук, 1999).

У 1993–2000 роках на кафедрі працювали талановиті викладачі Ярослав Карнасеви́ч, Марія Бабич, Віра Марти́нюк, Олена Ю́зюк. Саме в цей час за активної діяльності викладачів кафедри створюються нові студентські колективи. Наприклад, молодий викладач Віктор Якимець організовує колектив «Дома», а активна учасниця студентського фольклорного ансамблю «Горина», досвідчений педагог, старший викладач кафедри, Людмила Гапон заснувала студентський фольклорний гурт «Волиняни», який поставив собі за мету відродження інтересу до народно-вокальної традиції Західного Полісся та Західної Волині, збереження її звукової палітри та репрезентація концертних програм. Основним завданням студентського колективу є навчальна і творча робота, вдосконалення професійної майстерності майбутніх керівників фольклорних колективів, а його репертуар складають передусім календарно-обрядові пісні, тобто найдавніший пласт вокальної традиції Волині та Західного Полісся (Гапон, 2015).

У 1996 році кафедра хорового співу змінила назву на кафедру музичного фольклору й розпочала роботу у двох секціях – пісенній та інструментальній. Спочатку її очолював кандидат мистецтвознавства Богдан Яремко, а згодом – кандидат педагогічних наук Роман Дзвінка. Професор Богдан Луканюк (Львів) активізує на кафедрі науково-пошукову роботу, зокрема під його керівництвом викладачі та студенти працюють над комплексною науковою темою «Етномузична культура Західної України». Із 1997 року робота на кафедрі поживавилася. У цей період за сумісництвом тут працюють провідні українські фольклористи Євген Єфремов (Київ), Олег Смоляк (Тернопіль), Михайло Хай (Київ). Із приходом на кафедру випускника Львівської музичної академії Юрія Рибак розширюється збирацька робота студентів, щотижня відбуваються кафедральні презентації фольклорних експедицій, в ході яких студенти діляться досвідом збору цікавих фольклорних матеріалів.

Крім того, на кафедрі плідно продукується видання навчально-методичної та наукової літератури. Зокрема, В'ячеслава Логвин видала «Хрестоматію цимбального акомпанементу» (1995), Людмила Гапон – навчальний посібник «Інсценізація весільних обрядів» (2006), а Роман Дзвінка, Юрій Рибак та Людмила Гапон – «Порадник для вступників на кафедру музичного фольклору» (2006).

У 2000 році професор Богдан Яремко організовує навчання у школі традиційного народного мистецтва імені М. Могура в селі Космач Івано-Франківської області. Уже з наступного року під його керівництвом на кафедрі було організовано роботу науково-творчих студій для студентів інституту музикології Варшавського університету, які здобувають тут навички гри на бойківських сопілкових інструментах, долучаються до фольклорної експедиції в селі Колоденка Рівненського

району, знайомляться із фондом лабораторії кафедри. У цей час кафедрою було започатковано Регіональний конкурс молодих виконавців української народної музики, який нині має статус Всеукраїнського фестивалю-конкурсу молодих виконавців української народної музики «З народного джерела», метою якого є виявлення талановитих виконавців, успадкування і популяризація традиційної манери співу та гри, зміцнення творчих зв'язків між учнівською та студентською молоддю України.

Доброю традицією на кафедрі стало проведення кращими випускниками творчих вечорів і сольних концертів. Своїм доробком ділилися Тетяна Гнатюк, Марія Шкляр, Вікторія Тринчук, Роман Нярба, Оксана Пех. Молоді викладачі кафедри постійно підвищують свій науковий та фаховий рівень, зокрема Вікторія Ярмола захистила кандидатську дисертацію, а Роман Нярба продовжує роботу над дисертаційним дослідженням.

Для активізації та популяризації української народної музики започатковано кафедральний конкурс музичного фольклору «Передзвін». Під керівництвом Василя Павлюка та Романа Дзвінки було створено ще один колектив – фольклорний гурт «Краєни».

У 1998 році, за сприяння професорів Михайла Хая, Богдана Яремка та Богдана Столярчука, почав діяти інструментальний ансамбль традиційної народної музики «Хутірські музики», в репертуарі якого переважає традиційна, народна, інструментальна музика Карпат, Буковини, Полісся, обробки народних мелодій для сопілки, цимбалів, скрипки, авторські твори В. Попадюка, Д. Попічука (Столярчук, 2020).

Фольклорні колективи, засновані свого часу на кафедрі, стають переможцями міжнародних та всеукраїнських фестивалів «Варшавське свято хліба» (Польща), «Древляньські джерела» та «Коляда» (Рівне). На Варшавському радіо фольклорний гурт «Горина» презентував пісенний спадок Полісся. Усі творчі колективи кафедри є постійними учасниками свята «Музейні гостини», яке щороку організовує Рівненський обласний краєзнавчий музей. Вони дають нове життя призабутим пісням і танцям із різних куточків Рівненщини.

Діяльність кафедри музичного фольклору – надзвичайно багатогранна. Викладачі та студенти, окрім навчального процесу та активної концертно-виконавської діяльності, беруть активну участь у наукових конференціях, презентаціях, фольклорних експедиціях, за матеріалами яких видаються фольклорні збірники, навчальні посібники, методичні рекомендації, поповнюються студійні фонди кафедри, а ще – для радіо та телепередач записуються концерти й творчі вечори (Столярчук, Дзвінка, 2020, с. 99–100). Кафедра підтримує творчі зв'язки з різними навчальними закладами України, зокрема з інститутом етномузикології Варшавського університету, Національною музичною академією України імені П. І. Чайковського, Львівською національною музичною академією імені М. В. Лисенка, Харківською державною академією культури.

Гордість кафедри – її випускники, серед яких: народний артист України Богдан Сташків; заслужені артисти України Тетяна Мурашко та Павло Дука; заслужені працівники культури України Наталія Шолудько,

Тетяна Васечко, Федір Гошук, Іван Синельников; висококваліфіковані фахівці галузі культури та освіти: Людмила Гапон, Раїса Цапун, Роман Береза та ін.

Знання, здобуті колись на кафедрі музичного фольклору РДГУ, її випускники передають молодому поколінню, зокрема Галина Оришук – засновниця та постійний керівник зразкового дитячого фольклорного гурту «Калиновий цвіт» Луцької гімназії №18; Ірина Татарин – керівник дитячого зразкового фольклорного ансамблю «Уляночка» Рівненської дитячої музичної школи № 2; Галина Гезда – заслужена артистка України, солістка національного академічного ансамблю пісні та танцю «Гуцулія» на Івано-Франківщині; Ірина Сливчук – керівник зразкових фольклорних гуртів «Веснянка» та «Сільська музика» Рівненського палацу дітей та молоді; Майя Сайпель – керівник фольклорного гурту «Перлина» (м. Славути); Тетяна Підберезна – керівник зразкового фольклорного гурту «Родовід» (м. Хмельницький); Галина Куришко – керівник дитячого фольклорного ансамблю «Веретенце» (м. Сарни Рівненської області); Галина Кучинська – керівник зразкового фольклорного ансамблю «Мальви» Палацу дітей та молоді (м. Новоград-Волинський); Вікторія Семчук – керівник народного аматорського гурту «Тайстра» Коломийського міського палацу культури «Народний дім» (Столярчук, Дзвінка, 2020, с. 115–116, 139).

Насамкінець зауважимо, що кафедра музичного фольклору може похвалитися ще й власною лабораторією-музеєм музичної етнографії, робота якої спрямовується на оптимізацію навчального процесу. Її фонди складають: викладацькі та студентські аудіо- і відео-записи фольклорних матеріалів, бібліо- та графоматеріали, експонати декоративно-ужиткового мистецтва, традиційні народні музичні інструменти та сучасне технічне обладнання й комп'ютерні технології.

Висновки. Отже, кафедра музичного фольклору Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету хоч і нечисленна, проте робить нині надзвичайно корисну справу: з одного боку, виконує педагогічну та виховну функції, а з іншого – впевнено крокує мистецьким шляхом, повертаючи із забуття чи напівзабуття те, що вже було колись створено, але поступово відійшло в небуття внаслідок напливу «штучного, вторинного» в нашому національному мистецтві, зберігає та примножує пісенно-музичний спадок народного мистецтва Поліського краю – самобутньої складової національної культури України.

Відродження народної музики з її традиційними обрядами у виконанні народних інструментальних ансамблів, які зародилися саме на кафедрі музичного фольклору, займає нині вагоме місце в національній культурі не лише Рівненщини, а й усієї України.

Перспективи подальших досліджень. Представлений матеріал не вичерпує всіх аспектів досліджуваної проблеми, а отже, наші подальші розвідки плануємо присвятити творчій діяльності випускників кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв РДГУ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Кафедри музичного фольклору Рівненського державного гуманітарного університету – 40 років: нарис з історії (1979–2019 рр.). (2020) / упор. Б. Й. Столярчук, Р. І. Дзвінка. 3-тє вид., розшир. та доп. Рівне: Видав. О. Зень. 312 с.

Іван Корсюк – знавець української народної культури. (2022) / упор. Б. Й. Столярчук. Рівне: вид. О. Зень.

Столярчук, Б. Й. (2019). Історія співочої кафедри в особах і подіях. *Сім днів*. 13 червня.

Народні обряди з репертуару гурту «Джерело»: навчально-методичний посібник. (2003) / упор. Р. В. Цапун. Рівне: Перспектива. 124 с.

Столярчук, Б. Й. (1999). Співає «Горина». *Над Бугом і Нарвою*. Більськ-Підляський (Польща). № 5–6. – С. 33, 36.

Вокальна робота у вторинному фольклорному ансамблі: методичні рекомендації. (2015) / упор. Л. Д. Гапон. Рівне. 14 с.

Столярчук, Б. Й. (2020). Інструментальний ансамбль традиційної народної музики «Хутірські музики» і його роль у вихованні молодих керівників фольклорних колективів. *Нова педагогічна думка*. № 1 (101). С. 132–135.

REFERENCES

Kafedri muzychnoho folkloru Rivnenskoho derzhavnoho humanitarnoho universytetu – 40 rokiv: narys z istorii (1979–2019 rr.) [Department of Musical Folklore of the Rivne State Humanitarian University – 40 years: an essay on history (1979–2019)]. (2020) / upor. B. Y. Stoliarchuk, R. I. Dzvinika. 3-tie vyd., rozshyr. ta dop. Rivne: Vydav. O. Zen. 312 s.

Ivan Korsiuk – znavets ukrainkoii narodnoi kultury [Ivan Korsiuk – expert of Ukrainian folk culture]. (2022) / upor. B. Y. Stoliarchuk. Rivne: vyd. O. Zen.

Stoliarchuk, B. Y. (2019). Istoriia spivochoi kafedry v osobakh i podiiakh [The history of the singing department in persons and events]. *Sim dniv*. 13 chervnia.

Narodni obriady z repertuaru hurtu «Dzherelo» [Folk rites from the repertoire of the «Zherelo» band]: navchalno-metodychnyi posibnyk. (2003) / upor. R. V. Tsapun. Rivne: Perspektyva. 124 s.

Stoliarchuk, B. Y. (1999). Spivaie «Horyna» [«Goryna» sings]. *Nad Buhom i Narvoiu*. Bilsk-Pidliaskyi (Polshcha). № 5–6. S. 33, 36.

Vokalna robota u vtorynomu folkloromu ansambli [Vocal work in the secondary folklore ensemble]: metodychni rekomendatsii. (2015) / upor. L. D. Hapon. Rivne. 14 s.

Stoliarchuk, B. Y. (2020). Instrumentalni ansambl tradytsiinoi narodnoi muzyky «Khutirski muzyky» i yoho rol u vykhovanni molodykh kerivnykiv folklornykh kolektyviv [The instrumental ensemble of traditional folk music «Khutirski muzyky» and its role in the education of young leaders of folklore groups]. *Nova pedahohichna dumka*. № 1 (101). S. 132–135.

Дата надходження до редакції: 13.02.2023